

N:o 117.

Af Herr Nils Nilsson från Malmöhus län: Derom att sådana af lediga pastorater utgående inkomster, som sterbhus efter aflidne prestmän icke berättigas uppbära och som till den tjänstförrättande prestmannens aflönande icke erfordras, måtte tillfalla pastoratets skolväsende.

Då det inträffar att ett pastorat blir ledigt disponeras, som bekant är, åtminstone inom provinsen Skåne, med vissa undantag alla pastoratets inkomster af domkapitlet eller konsistorium till åtskilliga föreskrifna, till en del för församlingarne främmande ändamål. En sådan dispositionsrätt torde såsom numera föråldrad böra upphöra och dessa inkomster i stället användas till folkskoleväsendets förbättrande. Både Regering och Riksdagen hafva visserligen på sednare tiden omhuldat folkskolan med betydliga anslag och förbättrade anordningar, men ännu torde man kunna säga att folkskolan i jämförelse med elementarskolorna och öfriga högre läroverk blifvit stjufnoderligt behandlad. Folkskolan, ehuru stående på en lägre ståndpunkt och icke i allmänhet motsvarande nutidens fordringar, är ändå i afseende på dess uppehållande för församlingarne ganska kostsam; något bidrag till dess förbättrande, har jag därför tänkt mig skulle kunna erhållas från rikets pastorater under den tid dessa stå lediga för ordinarie prest och embetsförvaltningen handhafves och uppehålls af för tillfället förordnad prestman. Det torde erkännas att folkskolan såsom första grunden, på hvilken det menliga vetandet bygges, bör, om än med större uppoffringar, så omhuldats och tillgodoses att någon mera grundlig undervisning der kommer att meddelas än den nu vanliga.

I följd af hvad jag sålunda i korthet och ofullständigt anfört för vinnande af något bidrag till erforderliga uppoffringar för folkskole-

väsandets upphjelpande och förbättrande, har jag tagit mig friheten föreslå Riksdagen för sin del besluta:

att de inkomster af ett ledigt pastorat, som enka eller oförsörjda barn efter afviden prest icke berättigas uppbära, och icke erfordras till lön för den prestman, som förrättar embetet under ledigheten, eller böra utgå för onera och andra lägenheten vidlådande utgifter, skola tillfalla pastoratets skolväsende, att, der flera skoldistrikter finnas inom pastoratet, fördelas dem emellan efter antalet i skolåldren varande barn.

Om remiss till Lag-Utskottet anhålles.

Stockholm den 28 Januari 1871.

Nils Nilsson,
från Malmöhus län.

N:o 118.

Af Herr F. Pettersson från Calmar län: Angående upphörande af det på Ottenby kungsladugård befintliga stuteri samt kungsladugårdens utarrenderande.

Ofta och tyvärr icke utan skäl höres klagomål öfver att de, som handhafva Statens medel och egendomar, dermed alltför mycket miss-hushålla. Genom Statsrevisorernas berättelse öfver 1868 års räkenskaper, rörande stuteriernas förvaltning inom riket under de sistförflutna åren, har man funnit att, oaktadt de stora egendomar, som till nämnda stuterier äro anslagna samt årliga statsanslag, större och mindre balanser likväl årligen uppstått.

Detta sorgliga förhållande eger isynnerhet rum med stuteriet å kungsladugården Ottenby på Öland. — Denna utmärkta egendom, som enligt bifogade handlingar utgör 8 hela mantal, lemnade redan år 1812 i årligt arrende 426 T:r 20 kpr spanmål jemte 100 lass hö för en till